

2021 – DOSARELE PATRIMONIULUI (XC): grădina cu suflete!

- Fără Dumnezeu, fără credință, omul devine un animal rațional, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri – A.S.C.E?

românul care a inventat secolul XX!

Dosarele patrimoniului (XC)

2021

Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul!

Fără Dumnezeu, fără credință, omul devine un animal rațional, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri!

Înseamnă că am stat treisprezece ani în temniță pentru un popor de cretini!

Asociația Cimitirelor Semnificative din Europa (ASCE)

Să ții morțiș la credința străbună, pentru că ea ne-a făcut ceea ce suntem: un popor civilizată, cu speranță într-un viitor tot mai bun și mai consolidat - Al. Lupu

Biserica Sf. Lazăr Viena

1991 1902

Petru Țuțea

Anul 2021 a fost declarat de Biserica Ortodoxă Română, Anul omagial al pastorației românilor din afara României. La 165 de ani de la nașterea „omului care inventat sec. XX”, considerat ca cel mai important inginer din lume din ultimele două secole, nu se cunoaște cauza morții. În 1943, corpul său a fost găsit neînsuflețit, într-o cameră de hotel, cu seiful spart, toate lucrările de cercetare fiind dispărute. Se presupune că toate marile puteri erau interesate de prima armă de distrugere în masă, inventată de el, Din resursele digitale existente deducem că Nikola Tesla (1856-1943) a fost înmormântat în cimitirul Ardsley-on Hudson (circa 25 de mile nord de Manhattan), ulterior – în 1957 – rămășițele lui fiind transferate la Zagreb.

Mulți români din diaspora se sting în diverse locuri ale lumii, cu timpul mormintele lor fiind uitate, abandonul lor ducând la desființarea locurilor de veci. Marele istoric al religiilor, scriitorul și filozoful Mircea Eliade (1907-1986) a murit la 22 aprilie 1986, fiind incinerat, a doua zi, nimeni neputând să precizeze dacă se mai păstrează vreo urnă sau a fost împrăștiată în cele patru zări. O altă situație o întâlnim în cazul Petru Țuțea (1902 – 1991), în acest an împlinindu-se două decenii de la stingerea sa din viață. Deși, într-un interviu publicat postum Țuțea susținea: «Am lăsat o cerere la Uniunea Scriitorilor să fiu înmormântat la Blaj, în Mica Romă a lui Eminescu. Am plătit slujba, clopotele, locul. Acu – sigur că la Blaj pot să fiu înmormântat și lângă gard, că-i pământ sacru acolo ... Eu sunt legat de Blaj prin concepția mea panlatină a culturii române». Dorința lui legată de

înmormântare nu s-a realizat. Țuțea a murit în 3 decembrie 1991, în spitalul „Cristiana” București și e transportat la Boteni (satul natal) cu o mașină care transporta morcovi, ultimul drum spre locul de veci făcându-l cu un car cu boi (după unele surse boii erau vaci). A lăsat o operă bogată, cu eseuri profunde **„Fără Dumnezeu, fără credință, omul devine un animal rațional, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri”**. Criticând modul în care i s-a editat opera, Andrei Pleșu afirma: «Nimic mai grosolan, mai imoral, mai lipsit de pietate decât să reduci splendoarea unei asemenea minți la o frazeologie monotună, de propagandist. Nimic mai ucigător decât să-i înalți o statuie înjumătățită. Să consemnezi declarațiile lui despre „românul absolut” și să treci sub tăcere uriașele lui dezamăgiri: **„Înseamnă că am stat treisprezece ani în temniță pentru un popor de cretini”** sau **„nu mă consolează de faptul că sunt român decât Eminescu, Blaga, Nae și răcoarea câtorva biserici”**».

Un cimitir este **“o grădină cu suflete”**, reprezentând un inventar al celor dispăruți, crucile păstrând date importante privind începutul și sfârșitul celui dispărut, dar și imaginea trecutului, așa cum a fost la un moment dat. Arhitectura unică a unor monumente funerare demonstrează bogăția spirituală a oamenilor din vremuri apuse. Cimitirul Central din Viena (Zentralfriedhof) este un spațiu integrat în viața comunității. Fondat la 1874, pe o suprafață de circa 2 kmp, cimitirul este un parc imens, loc de plimbare și relaxare. Vienezii apreciază acest paradis natural, plin de căprioare, veverițe, jderi, șoimi și multe specii de animale, pe aleile parcului practicându-se jogging, plimbările cu trăsura, etc. Aici se pot admira monumentele funerare ale personalităților Austriei, între ei numărându-se Beethoven, Schubert, Mozart, Falco, etc. Există un ghid al cimitirului vienez, putându-se vizita un Muzeu al pompelor funebre, turiștii putând opta pentru un loc de popas la cafeneaua Oberlaa, aceasta fiind deschisă pe toată durata orarului cimitirului. Cimitirul are mai multe secțiuni (catolică, evanghelică, islamică, evreiască, etc) în secțiunea creștin ortodoxă descoperindu-l pe generalul austro-ungar **Alexandru Lupu (1838-1925)**. El a fost ctitorul primei biserici ortodoxe române, cu hramul Sf. Lazăr, din Viena. (fondată la 9 mai 1895). Înalt ofițer român în armata imperială a Imperiului Austriac și ulterior în Armata comună a Austro-Ungariei, cunoscând nu mai puțin de șapte limbi, a avansat treptat de la postul de cadet (la îndemnului mitropolitului Andrei Șaguna), urcând toate treptele carierei militare. Împăratul Franz Iosef al Austriei l-a onorat cu Ordinul Militar de Merit cu decorația de război, fiind avansat la gradul de general titular. A fost inițiator și protector al „Clubului Român” în Viena, dar și membru de onoare al „României June”. A pus bazele „Casei Naționale” (în 1902), un fond destinat înființării „primului Muzeu istoric și etnografic al Românilor de sub coroana Sfântului Ștefan”. El a fost cel care a făcut un extras din „Dicționarul Lehmann”, care cuprindea toate adresele românești, ulterior trimitând tinerii din „România Jună” să verifice toate familiile românești și identitatea lor. Merită reținut mesajul său testamentar: **«Să țineți morțiș la credința străbună, pentru că ea ne-a făcut ceea ce suntem: un popor civilizată, cu speranță într-un viitor tot mai bun și mai consolidat»**.

În coordonarea primului ministru al României este (din 2009) Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, cu o Strategie Națională (2017-2020), care conține “obiective, direcțiile de acțiune (...) adaptate la nevoile curente ale comunităților istorice și ale diasporei de mobilitate, în vederea păstrării, afirmării și promovării identității românești”. Principalele obiective ale Strategiei

(în curs de actualizare?) sunt: 1.Păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românilor din afara granițelor; 2.Extinderea, profesionalizarea și eficientizarea mass-media în limba română; 3. Promovarea valorilor culturale și spiritual românești, în ultimul obiectiv regăsind «**protejarea patrimoniului cultural din afara granițelor** (...) Refacerea obiectivelor culturale aflate în diverse stadii de degradare, punerea în valoare a celor existente (...)». În documentele publice se afirmă că «Interesul României pentru comunitățile românilor/vlahilor/aromânilor din țările vecine și Balcani este generat de considerente de afinitate și solidaritate culturală și lingvistică, fiind similar cu interesul statelor respective pentru minoritățile lor din România și în deplină concordanță cu prevederile Convenției-cadru cu privire la protecția minorităților naționale, a Consiliului Europei, concluziile raportului Comisiei de la Veneția și recomandările Înaltului Comisar OSCE pentru minorități».

Puțini români știu că în 2001, s-a înființat **Asociația Cimitirelor Semnificative din Europa (ASCE)**, la Bologna, primele nouă orașe fiind Bergen, Bologna, Copenhaga, Genoa, Cologne, Ljubliana, Stockholm, Turin, Barcelona. Asociația a crescut an de an, numărând 118 membrii din 98 de orașe, din 22 de țări. Asociația are următoarele obiective: a promova cimitirele europene ca o parte fundamentală a patrimoniului uman; cooperarea la protecția și restaurarea monumentelor, continuând procesul de conștientizare în rândul cetățenilor europeni și a instituțiilor europene cu privire la importanța cimitirelor semnificative; permite membrilor săi să lucreze împreună la proiecte comune; stimulează interesul și recunoașterea între universități, promovează structura juridică necesară pentru gestionarea mai bună a cimitirelor și utilizarea inovațiilor tehnologice, captarea interesului mass-media. Din România, cimitirul Bellu din București a fost inclus în Ruta Europeană a Cimitirelor Semnificative, rută care generează anual circa 5 milioane de vizitatori, la nivel UE.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-dosarele-patrimoniului-xc-gradina-cu-suflete-fara-dumnezeu-fara-credinta-omul-devine-un-animal-rational-care-vine-de-nicaieri-si-merge-spre-nicaieri-a-s-c-e-160706.html>

În: Tribuna, 07 octombrie 2021